

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl samosoudkyně JUDr. Terezou Kučerovou,
ve věci

žalobce: F. K.

zastoupen JUDr. Ing. Miroslavem Noskem., advokátem
se sídlem Havlíčkova 690, 390 02 Tábor

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
se sídlem Křížova 1292/25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 4. 2024, č.j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 25. 4. 2024, č.j. X, **se ruší** a věc se jí **vrací** k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **2 600 Kč** do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobce.
- III. Žalovaná **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaná rozhodnutím ze dne 29. 1. 2024, č.j. X, snížila žalobci od 10. 3. 2023 výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně, a to za splnění podmínek § 56 odst. 1 písm. c) zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o důchodovém pojištění“), neboť žalobce dle posudku lékaře Okresní správy sociálního zabezpečení Tábor (dále jen „lékař OSSZ“) ze dne 7. 11. 2023 dle § 39 odst. 2 písm. c) zákona o důchodovém pojištění již nadále není invalidní pro invaliditu třetího stupně, neboť z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu poklesla jeho pracovní schopnost pouze o 50 %.
2. Žalovaná napadeným rozhodnutím vydaným v odvolacím řízení změnila prvostupňové rozhodnutí tak, že žalobci od 10. 6. 2024 snížila invalidní důchod třetího stupně na invalidní důchod prvního stupně, a to na základě posudku lékaře Institutu posuzování zdravotního stavu (dále jen „lékař IPZS“) ze dne 13. 3. 2024, zn. LPS/2024/282-NR-PLZ_CSSZ.

II. Shrnutí žaloby a vyjádření žalované

3. Proti tomuto rozhodnutí žalobce brojí nyní projednávanou žalobou postoupenou Krajskému soudu v Českých Budějovicích (dále jen „krajský soud“) usnesením Městského soudu v Praze ze dne 21. 5. 2024, č. j. 4 Ad 15/2024-8, dne 30. 5. 2024.
4. Žalobce nesouhlasí se závěry posudku IPZS, dle kterého byla míra poklesu jeho pracovní schopnosti nyní činí 35 %. Naopak za validní považuje posudek lékaře OSSZ ze dne 7. 11. 2023, dle kterého tento pokles činí 40 %, když se jedná o středně těžké funkční postižení páteře, nikoli s často recidivujícími, ale trvalými projevy kořenového dráždění, se závažnou poruchou statiky a dynamiky páteře, insuficiencí svalového korzetu, závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, omezením denních aktivit. S poukazem na své další zdravotní komplikace žalobce uvedl že jde o závažné postižení, a to na samé horní hranici středního postižení, pokud se nejedná o postižení těžké, k němuž se přiklání praktický lékař žalobce. Žalobce se rovněž vymezil proti postupu lékaře IPZS, který nezohlednil další žalobcem uváděné komorbidity a nenavýšil pokles jeho pracovní schopnosti o dalších 10 % ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity (dále jen „vyhláška o posuzování invalidity“). Žalobce uzavřel, že míra poklesu jeho pracovní schopnosti činí nejméně 50 %, jedná se tak minimálně o invaliditu druhého stupně, což dokládají aktuální lékařské zprávy jakož i zprávy, které jsou obsahem spisové dokumentace. Ze všech uvedených důvodů žalobce navrhuje napadené rozhodnutí zrušit.
5. Žalovaná ve vyjádření k žalobě vycházela z posudku lékaře IPZS ze dne 13. 3. 2024, který dle jejího názoru splňuje požadavek úplnosti, celistvosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi. Nebyla zjištěna žádná vada řízení. S ohledem na námitky žalobce navrhuje žalovaná provést důkaz posudkem Posudkové komise MPSV ČR. Za daného stavu, kdy není objektivně prokázána, posudkově uznána

a vyhodnocena pokračující invalidita třetího ani druhého stupně, nelze dle žalované správní žalobě vyhovět, a proto je navrhováno ji jako nedůvodnou zamítnout.

III. Podstatný obsah spisu

6. Rozhodnutí žalované ze dne 29. 1. 2024, č.j. X, kterým žalovaná od 10. 3. 2023 snížila výši invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně na invalidní důchod druhého stupně za splnění podmínek § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění, vychází z posudku lékařky OSSZ Tábor o invaliditě ze dne 7. 11. 2023, v němž posudková lékařka uzavřela, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je oboustranná gonartroza a oboustranná koxartroza. Zdravotní stav lékař vyhodnotil jako středně těžké funkční postižení se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení s omezením některých denních aktivit Míra poklesu pracovní schopnosti byla navýšena o 10 % z důvodu postižení nosných kloubů. Toto postižení bylo podřazeno pod kapitolu XIII., odd. E, položku 1c přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, pro které byla stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozsahu 40 %. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti žalobce byla dále ve smyslu § 3 odst. 1 vyhlášky o posuzování invalidity navýšena o 10 % na celkových 50 %. Žalobce byl i dále shledán invalidním ve druhém stupni.
7. V řízení o námitkách proti tomuto rozhodnutí, jež poukazovaly na konkrétní zdravotní obtíže žalobce, se posudkový lékař IPZS se závěry posudkové lékařky OSSZ ve svém posudku ze dne 13. 3. 2024 neztotožnil, posudkové hodnocení lékařky OSSZ je nevalidní, neakceptovatelné a nedůvodně nadhodnocené Lékař IPZS dospěl k závěru, že žalobce je invalidní pro invaliditu prvního stupně. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je chronická bolestivá dysfunkce bederní páteře po operaci intraspinálního ependymomu Th9-L2 s residuální kořenovou symptomatologií převážně vlevo. Ostatní onemocnění, tak jak jsou doložena, jsou posudkově méně významná. Jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu lékař IPZS zvolil zdravotní postižení uvedené v kap. XIII, odd. E, pol. 1c vyhlášky o posuzování invalidity. Míra poklesu pracovní schopnosti byla určena v rozsahu 35 % s tím, že tato hodnota nebyla ve smyslu § 3 vyhlášky o posuzování invalidity dále navýšena.
8. Popsané závěry posudkového lékaře žalovaná převzala do napadeného rozhodnutí, když na str. 3 a 4 vymezila důvody, pro které posudkový lékař IPZS dospěl k závěru, že se v případě žalobce jedná o invaliditu prvního stupně. Rovněž uvedla, na základě jakých skutečností byly závěry lékaře IPZS odlišné od závěrů lékařky OSSZ. Žalovaná zdůraznila, že za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je dle zákona o důchodovém pojištění potřeba považovat takové postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti žalobce, jednotlivá zdravotní postižení se nesčítají.
9. Krajský soud si dále vyžádal posudek posudkové komise včetně protokolu o jednání této komise (protokol o jednání, jakož i posudek ze dne 4. 9. 2024 jsou založeny na čl. 26-32 spisu krajského soudu). Z těchto podkladů je patrné, že komise jednala v přítomnosti žalobce za účasti odborné lékařky z oboru neurologie. Posudková komise konstatovala, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je bolestivý páteřový syndrom s operací pro ependymom v roce 2021. Posudková komise se shodla s posudkovou lékařkou OSSZ ze dne 7. 11. 2023 a naopak se neshodla se závěry lékaře

Shodu s prvopisem potvrzuje A.Z.

IPZS ze dne 13. 3. 2024. Posudková komise podřadila zdravotní stav žalobce pod kap. XIII., odd. E, pol. 1c vyhlášky o posuzování invalidity. Žalobce má závažné postižení jednoho úseku páteře, má závažnou poruchu statiky a dynamiky páteře, má projevy kořenového dráždění. Rovněž trpí poruchou stereotypu chůze, to i když nemá známky parézy dolních končetin. Nemá symptomatologii neurogenního močového měchýře. Z taxačního rozmezí poklesu pracovní schopnosti 30-40 % zvolila posudková komise horní hranici s ohledem na kvalifikační potenciál žalobce. S ohledem na ostatní zdravotní poruchy žalobce uvedené v diagnostickém souhrnu byl pokles jeho pracovní schopnosti navýšen o dalších 10 % na celkových 50 %. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní pro invaliditu II. stupně.

IV. Průběh jednání před krajským soudem

10. Dne 21. 10. 2024 bylo u krajského soudu konáno ústní jednání, jehož se žádná ze stran sporu nezúčastnila. Krajský soud při jednání provedl důkaz výše popsáním posudkem posudkové komise ze dne 4. 9. 2024.

V. Právní hodnocení krajského soudu

11. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů. Vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „s. ř. s.“).
12. Žaloba je důvodná.
13. Dle § 39 odst. 2 zákona o důchodovém pojištění, platí, že jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla „a) *nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.*“
14. Krajský soud k tomu předně uvádí, že rozhodnutí o přiznání invalidního důchodu, jakož i o změně výše invalidního důchodu, je závislé na lékařském odborném posouzení. Pro přezkumné soudní řízení je k takovému posouzení povolána podle § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí. Tato komise je oprávněna k celkovému posouzení zdravotního stavu osoby a její pracovní způsobilosti, jakož i k zaujetí posudkových závěrů o invaliditě a jejím stupni. K posouzení přitom může dojít v nepřítomnosti posuzovaného, pokud komise shledá jeho zdravotní dokumentaci za dostačující pro účely posouzení. (srov. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2010, č.j. 3 Ads 108/2010-78) Posudek komise pak soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad obsažených v § 77 odst. 2 s. ř. s. Posudek posudkové komise je úplný a přesvědčivý, jestliže se posudková komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, s žalobcem udávanými zdravotními potížemi, obsahuje-li posudek náležitě zdůvodnění posudkového závěru tak, aby ten byl přesvědčivý též pro krajský soud, který nemá odborné medicínské znalosti a ani je mít nemůže.
15. Krajský soud vyšel především ze shora uvedeného posudku posudkové komise, která přezkoumala zdravotní stav žalobce v řádném složení za účasti odborného lékaře z oboru neurologie. Posudková komise stanovila úplnou klinickou diagnózu, přičemž přihlédla

k subjektivním potížím žalobce a přihlédla a vypořádala se též s odbornými lékařskými nálezy, jež jsou součástí zdravotnické dokumentace žalobce. Na základě těchto podkladů označila rozhodující zdravotní postižení způsobující dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, jímž byl v době vydání napadeného rozhodnutí bolestivý páteřový syndrom s operací pro ependyom v roce 2021. Posudková komise podřadila zdravotní stav žalobce pod kap. XIII., odd. E, pol. 1c vyhlášky o posuzování invalidity. Z taxačního rozmezí poklesu pracovní schopnosti 30-40% zvolila horní hranici s ohledem na charakter zdravotního postižení žalobce, přičemž tuto míru poklesu pracovní schopnosti dále navýšila o 10 % s ohledem na další komorbiditě žalobce popsané v diagnostickém souhrnu. K datu vydání napadeného rozhodnutí byl žalobce invalidní pro invaliditu II. stupně. Posudková komise podrobně popsala, z jakých důvodů se přiklonila k závěrům lékařky OSSZ, a naopak nepřisvědčila závěrům lékaře IPZS. Popsala, že v případě zdravotního stavu žalobce jde o dlouholeté obtíže, převážně se jedná o postižení monosegmentální. Funkčně významné je omezení hybnosti operovaného úseku páteře, je přítomna symptomatologie iritační, není přítomna porucha svalové trofiky ani paretická symptomatologie. Žalobce má závažné postižení jednoho úseku páteře, má závažnou poruchu statiky a dynamiky páteře, má projevy kořenového dráždění. Trpí rovněž poruchou stereotypu chůze, to i když nemá známky parézy dolních končetin. Nemá symptomatologii neurogenního močového měchýře. Ostatní žalobou popsané poruchy zdravotního stavu žalobce jeho pracovní potenciál limitují, avšak na dlouhodobě nepříznivém zdravotním stavu žalobce se podílí jen v menší míře. Žádná z vedlejších diagnóz nemá takový funkční dopad, aby sama o sobě byla určena jako hlavní příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. To dle aktuálních lékařských zpráv platí i pro žalobou poukazovanou artrózu kyčlí a kolenou. Jednotlivá zdravotní postižení se přitom nescítají.

16. Jestliže posudková komise stanovila úplnou klinickou diagnózu, označila rozhodující zdravotní postižení způsobující dlouhodobě nepříznivý stav, to podřadila příslušné položce vyhlášky o posuzování invalidity a svůj závěr o tom odůvodnila, zabývala se dalšími zdravotními postiženími žalobce, možnostmi aplikovat případně korekční faktory i námitkami žalobce a zejména veškerou předloženou zdravotní dokumentací stran jeho zdravotního stavu, pak považuje soud posudek posudkové komise za úplný a přesvědčivý, činí-li závěr, dle něhož žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní pro invaliditu druhého stupně. Z tohoto důvodu je žalobou napadené rozhodnutí, vycházející z posudku odborného lékaře IZPS, jež nesprávně hodnotil předloženou lékařskou dokumentaci žalobce, nesprávné.
17. Krajský soud má proto za prokázané, že míra poklesu pracovní schopnosti žalobce v důsledku bolestivého páteřového syndromu po operaci pro ependyom z roku 2021, činí 50 %. Za této situace nebyl důvod ke snížení třetího stupně invalidity na stupeň první tak, jak to učinila žalovaná. Žalovaná proto napadeným rozhodnutím rozhodla v rozporu s § 39 odst. 2 a § 56 odst. 1 písm. c) zákona o důchodovém pojištění.

VI. Závěr a náklady řízení

18. S ohledem na konstatovanou vadu napadeného rozhodnutí krajský soud rozhodnutí žalované zrušil (§ 78 odst. 1 s. ř. s.) a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Žalovaná je v dalším řízení právním názorem krajského soudu vázána (§ 78 odst. 5 s. ř. s.); důkazy provedené v řízení před soudem přitom žalovaná zahrne mezi podklady pro nové rozhodnutí (§ 78 odst. 6 s. ř. s.).

19. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalovaná, která neměla v soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení.
20. Pokud jde o procesně úspěšného žalobce, v jeho případě jsou náklady řízení představovány odměnou advokáta za zastupování v řízení o žalobě za dva úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení a sepsání žaloby) ve výši $2 \times 1\,000$ Kč dle [§ 9 odst. 2, § 7 bod 3 a § 11 odst. 1 písm. a) a d), vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu] a v náhradě hotových výdajů za čtyři úkony právní služby v částce 2×300 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky), celkem tedy 2 600 Kč. Tuto částku je žalovaná povinna zaplatit žalobci do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám jeho právního zástupce.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

České Budějovice 21. října 2024

JUDr. Tereza Kučerová, v.r.
samosoudkyně